

ker, medmindre andet følger af en lovbestemt tavshedspligt.

I det omfang lagringen af billedoptagelserne sker på en sådan måde, herunder digitalt, at der er tale om at der dannes et personregister, finder de beskrevne regler ikke anvendelse. I så fald vil de almindelige registerretlige regler i personregisterloven gælde. Dette indebærer navnlig et krav om særlig tilladelse m.v. (konesjonsplikt). Ifølge det norske Justisdepartement vil de almindeligt forekommende fjernsynsoptagelser, der lagres på ordinære videobånd eller film, imidlertid ikke kunne anses for et register i lovens forstand. Tv-overvågning vil derfor som altovervejende hovedregel være omfattet af reglerne i §§ 37 a og 37 b.

Det anføres i et lovforslag om ændring af arbejdsmiljøloven (Ot. prp. nr. 50 (1993-94), s. 66), at installering af overvågningsudstyr på en arbejdsplads bl.a. vil udløse en pligt til at orientere de ansatte herom fra arbejdsgiverens side, jf. *arbejds miljølovens § 12* om tilrettelæggelse af arbejdet. Arbejds miljølovens regler antages endvidere som hovedregel at forudsætte, at etablering og anvendelse af tv-overvågningsudstyr sker efter en dialog om dette spørgsmål mellem parterne på virksomheden. Ved overvågning i et sådant omfang, at der er tale om væsentlige ændringer af arbejdsmiljøet, vil der efter omstændighederne skulle indhentes en tilladelse fra Arbejdstilsynet til installering af overvågningsudstyret.

Endvidere er tv-overvågning af arbejdspladser genstand for regulering blandt arbejdsmarkedets parter, herunder i Hovedaftalen fra 1994 mellem Næringslivets Hovedorganisasjon og Landsorganisasjonen. Hovedaftalens § 9-13, nr. 2, har følgende ordlyd:

»Behov, utforming og innføring av interne kontrolltiltak skal drøftes på bedriften. Hvis direkte og kontinuerlig TV-overvåkning av den enkelte ansatte i arbeidssituasjonen er aktuell, skal hensikt og behov klarlegges. Slik overvåkning bør i størst mulig utstrekning unngås. Krav til saklighet i Lov om personregister m.m. må håndheves.«

Endelig suppleres de beskrevne regler i et vist omfang af uskrevne retsgrundsætninger. Et eksempel herpå er en afgørelse fra den Højesteret fra 1991 (gengivet i Retstidende 1991, s. 616), hvor en arbejdsgivers hemmelige tv-overvågning af en ansat i et cafeteria (gatekjøkken) ikke kunne anvendes som bevis i en straffesag mod den ansatte. Retten fandt således, at fremgangsmåden i forbindelse med den pågældende videooptagelse udgjorde et sådan indgreb i den personlige integritet, at den som udgangspunkt måtte anses for uacceptabel ud fra almindelige hensyn til per-

sonbeskyttelsen. Hensynet til sagens oplysning fandtes ikke tilstrækkeligt tungtvejende til at fravige dette udgangspunkt.

Retstilstanden i Norge kan herefter sammenfattes således:

Tv-overvågning på arbejdspladser er forbudt, medmindre der ved *skiltning* eller på anden tydelig måde er gjort opmærksom på at stedet bliver overvåget. Kravet om skiltning gælder for så vidt angår arbejdspladser på alle steder, hvor de ansatte har deres daglige virke, f.eks. produktions- og lagerlokaler, butiksområder, restauranter, udendørsarealer m.v.

Tv-overvågning er i alle tilfælde betinget af, at der er en *saglig begrundelse* herfor. Omfatter overvågningen alene en begrænset personkreds gælder et skærpet krav om, at den der foretager tv-overvågningen skal have et særskilt behov herfor.

Iværksættelse af tv-overvågning antages endvidere efter arbejdsmiljøloven som hovedregel at forudsætte en *forudgående dialog mellem parterne i virksomheden*. Dette følger endvidere af hovedaftalen mellem Næringslivets Hovedorganisasjon og Landsorganisasjonen.

3.2.2. Reformovervejelser

Den under pkt. 3.2.1. nævnte personregisterlov er for tiden under revision i Norge. Personregisterlovudvalget har i den ovenfor omtalte betænkning (NOU 1997:19) anbefalet, at de nugældende regler om tv-overvågning opretholdes, men samtidig suppleres på to punkter:

Det norske Datatilsyn skal tillægges kompetence til at gribe ind og stoppe uretmæssig tv-overvågning, f.eks. overvågning, der ikke opfylder personregisterlovens krav om en saglig begrundelse for at foretage sådan overvågning. Efter forslaget vil det fortsat være den, som foretager tv-overvågningen, som i første omgang må tage stilling til, om lovens saglighedskrav er opfyldt, men Datatilsynet vil kunne efterprøve saglighedsvurderingen. Det foreslås i tilknytning hertil, at Datatilsynet skal kunne pålægge den, der foretager den uretmæssige tv-overvågning, tvangsbøder, indtil denne opfylder lovens krav til overvågningen.

Udvalget begrunder sit forslag med, at det er uheldigt, at det er den, der foretager overvågningen, som selv skal vurdere, om der foreligger den fornødne saglige begrundelse eller - i visse tilfælde - det særskilte behov for at iværksætte tv-overvågning.

En forudsætning for, at Datatilsynet kan udnytte disse beføjelser, er, at tilsynet får kendskab til den tv-overvågning, der foretages. Udvalget foreslår derfor,